

Syftet med kravet på att ventilationssystem ska funktionskontrolleras är att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat i byggnader. Den obligatoriska funktionskontrollen är också viktig för att Sverige ska uppnå det nationella miljö kvalitetsmålet God byggd miljö, som bl. a. innebär att människor inte får utsättas för skadliga luftföroreningar, ljudnivåer och radonhalter eller oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.

Vem ansvarar för vad?

Byggnadens ägare:

ska se till att anordningen drivs, fortlopande tillses, sköts och underhålls så att den ger tillfredsställande skydd för säkerhet och hälsa vid användning, skötsel, underhåll, tillsyn och kontroll. Det är byggnadens ägare som också ska se till att fel och brister som uppträcks vid OVK åtgärdas omgående.

Byggnadsnämnden:

är tillsynsmyndighet och ska övervaka att reglerna om OVK efterlevs, och att besiktningsmän utför sitt arbete på korrekt sätt. Om byggnadsnämnden får in ett protokoll som visar att ventilationen inte är godkänd ska byggnadsnämnden vidta åtgärder gentemot fastighetsägaren.

Undantag från funktionskontroll

Kravet på återkommande funktionskontroll gäller inte en- och tvåbostadshus med självdragsventilation eller mekanisk frånluftsventilation utan värmeåtervinning. För dessa krävs endast kontroll vid nybyggnad och/eller nyinstallation.

Kravet gäller inte heller ekonomibyggnader för jordbruk, skogsbruk eller därmed jämförlig näring, industribyggnader samt byggnader som är avsedda för totalförsvaret och som är av hennlig natur.

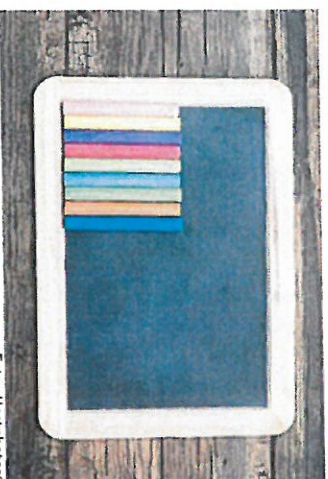

Foto: Mostphotos

Besiktning

OVK ska göras innan ett ventilationssystem tas i bruk för första gången (s.k. första besiktning). För de flesta byggnader ska OVK sedan göras regelbundet, var 3 eller 6 år (s.k. återkommande besiktning). För de återkommande besiktingarna gäller följande intervall:

Vart tredje år:

- Förskolor, skolor, vårdlokaler och liknande oavsett typ av ventilationssystem.
- Flerbostadshus, kontorsbyggnader och liknande med FT och FTX-ventilation.

Vart sjätte år:

- Flerbostadshus, kontorsbyggnader och liknande med F, FX och S-ventilation.

De olika ventilationssystemen

S-ventilation: självdragsventilation
F-ventilation: fläktventilation där frånluftsflödena är fläktskyrda
FT-ventilation: fläktventilation där både frånluft- och tilluftsflodena är fläktskyrda
FX-ventilation: F-ventilation med värmeåtervinning
FTX-ventilation: FT-ventilation med värmeåtervinning

Senareläggning av besiktnings tidpunkt

Om det finns särskilda skäl kan byggnadsnämnden besluta om att senarelägga besiktnings tidpunkten.

Särskilda skäl: t ex om en byggnad inom en omedelbar framtid kommer att omfattas av en ändringsåtgärd, eller om byggnaden inte är i bruk.

Vad ska kontrolleras?

Vid varje OVK ska det kontrolleras att:

- ventilationssystemet inte innehåller föroreningar som kan spridas i byggnaden
- instruktioner och skötselanvisningar finns lätt tillgängliga
- ventilationssystemet i övrigt fungerar på det sätt som är avsett

Vid den första besiktingen ska det dessutom kontrolleras att:

- funktionen och egenskaperna hos ventilationssystemet stämmer överens med gällande föreskrifter

Vid återkommande besiktingar ska funktionskontrollanten:

- kontrollera att funktionen och egenskaperna hos ventilationssystemet i huvudsak överensstämmer med de föreskrifter som gällde när systemet togs i bruk
- undersöka vilka åtgärder som kan vidtas för att förbättra energihushållningen i ventilationssystemet och som inte medför ett försämrat inomhusklimat

Kontrollen ska utföras av sakkunnig funktionskontrollant

För att bli certifierad som funktionskontrollant ska kraven i 7:16 §§ i BFS 2011:16 uppfyllas. En certifierad funktionskontrollant kan ha behörighet N eller K.

Behörighet N

Ger behörighet att utföra funktionskontroller i alla byggnader med S-, F- och FX-ventilation samt en- och tvåbostadshus med FT- och FTX-ventilation.

Behörighet K

Ger behörighet att utföra funktionskontroller av alla ventilationssystem.

För att kunna bli certifierad funktionskontrollant ställs krav på allmän teknisk kunskap, krav på erfarenhet från praktiskt arbete, krav på kompetens och kunskap om bygglagsiftningen m.m., krav på lämplighet för uppgiften. Ett certifikat kan lämnas för högst 5 år. Om kontrollanten missköter sina åtaganden kan certifikatet återkallas.

Intyg om genomförd besiktning

Funktionskontrollanten ska utfärda ett intyg som visar att besiktingen har gjorts, med datum för besiktingen, resultatet av kontrollen och datumet för nästa besiktning. Byggnadens ägare ska sätta upp intyget på väl synlig plats i byggnaden.

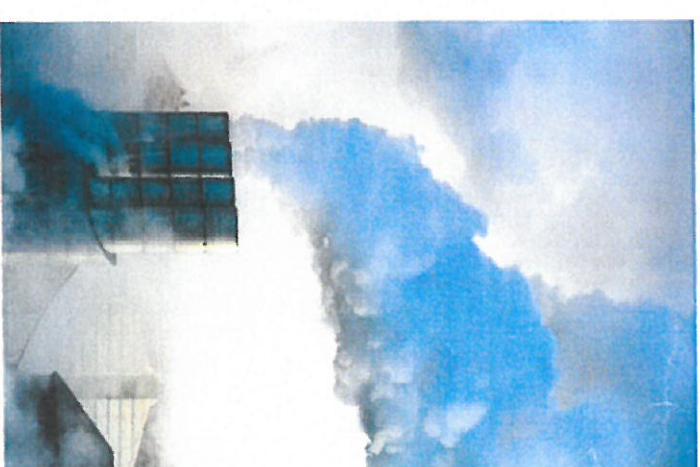

Foto: Mostphotos

Lagrum

Plan- och bygglagen (2010:900)
8 kap 25 §

Plan- och byggförordningen (2011:338)
5 kap 1 §

Boverkets föreskrifter OVK 1 (BFS 2011:16)